

Sygn. akt I ACz 86/13

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Marek Klimczak

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2013 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy z powództwa (...) **S.A. z siedzibą w R.**

przeciwko **Gminie C.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej
na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 9 stycznia 2013 r., sygn. akt I C 391/12

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił wniosek powódki (...) S.A. z siedzibą w N. o zwolnienie od opłaty od apelacji.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy argumentował, że po przeanalizowaniu dokumentacji przedłożonej przez powódkę, nie znalazł podstaw do uwzględnienia jej wniosku o zwolnienie od opłaty od apelacji wynoszącej 17.990 zł. Z dokumentacji tej wynika, że bilans spółki z ostatniego roku wykazuje co prawda stratę, niemniej jednak, prowadzi ona nadal działalność gospodarczą. Jej przychody netto na dzień 30 września 2012r wyniosły 6.276.519,81 zł. Pozwana na bieżąco reguluje swoje zobowiązania.

Sąd Okręgowy odwołał się następnie do poglądów judykatury, według których, preferencyjne traktowanie innych zobowiązań, a nawet, chwilowy brak środków pieniężnych na rachunku bankowym osoby prawnej, nie uzasadnia domagania się zwolnienie od kosztów sądowych. Na koniec wskazał również, iż wysokość wymaganej opłaty należy uznać za nieznaczną w zastrzeżeniu

z wysokością bieżących obrotów powodowej spółki, co oznacza, że posiada ona dostateczne środki finansowe na jej uiszczenie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powodowa spółka podniosła zarzut naruszenia art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez nie zwolnienie jej od kosztów sądowych, pomimo złożenia oświadczenia, iż nie posiada dostatecznych środków na ich uiszczenie.

W oparciu o powyższy zarzut powódka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie jej od opłaty sądowej od apelacji w całości, ewentualnie uchylenie tego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca po raz wtóry powołała się na takie okoliczności jak powszechnie znane zjawisko kryzysu w branży budowlanej, rosnącą stratę spółki, która w 2011 r. wyniosła 358.727,62 zł. zaś we wrześniu 2012 r. sięgnęła już kwoty 1.288.205,20 zł. oraz bilans roczny wykazujący przewagę pasywów nad aktywami.

Sąd Apelacyjny wniosł, co następuje:

Zażalenie powódki nie posiada usprawiedliwionych podstaw.

Użyte w art. 103 u.k.s.c. sformułowanie „jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie” nie może być rozumiane jako sytuacja, w której zainteresowana strona wykaże, że nie posiada w danej chwili odpowiedniej nadwyżki w swoich środkach finansowych, ale jako obowiązek wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Istotne więc, dla oceny tej przesłanki powinna być analiza kondycji osoby prawnej w szerszej perspektywie czasowej oraz porównanie wysokości wymaganych kosztów sądowych do zasobów i obrotów takiego podmiotu.

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia pokazuje, że takimi właśnie kryteriami posłużył się Sąd Okręgowy przy rozpoznaniu wniosku powódki, dochodząc do zasadnego w okolicznościach niniejszej sprawy wniosku, iż powódka nie wypełniła przesłanek z art. 103 u.k.s.c. Podkreślenia wymaga, że wykazanie zasadności wniosku opartego na art. 103 u.k.s.c. zgodnie z jego brzmieniem („jeżeli wykazała”) i stosownie do ogólnej reguły wynikającej z art. 6 k.c. jest rzeczą samego zainteresowanego.

Nie jest więc tak jak podnosi skarżąca, iż wystarczy tutaj złożenie przez zainteresowaną stronę oświadczenia, iż nie posiada ona dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych. Równie nieuprawnione jest zapatrywanie, które zdaje się wyrażać skarżąca, iż Sąd jest obowiązany do działania w tym zakresie z urzędu i wzywaniu zainteresowanej strony do przedstawienia kolejnych dokumentów, aż do momentu, kiedy uzna, że spełnione zostały ustawowe przesłanki zwolnienia od kosztów sądowych z art. 103 u.k.s.c.

W świetle powyższych uwag podzielić wypada wnioski wyprowadzane przez Sąd Okręgowy. Wbrew pogładowi skarżącej, rozstrzygającego znaczenie nie mógł mieć fakt, że powódka aktualnie notuje stratę a w jej bilansie przeważają pasywa. Tego rodzaju sytuacja w życiu gospodarczym zdarza się stosunkowo często i o niczym jeszcze nie przesądza jeśli idzie o ocenę kondycji finansowej przedsiębiorstwa i jego zdolności płatnicze. W sprawie jest rzeczą bezsporną, że powódka zachowuje płynność finansową i na bieżąco reguluje swoje zobowiązania. W sytuacji, gdy powodowa spółka nie przedstawiła wyciągu z rachunku bankowego obrazującego jej obroty w pewnym dłuższym okresie (np. 3 m-cy), trudno było podzielić jej twierdzenia, że nie posiada dostatecznych środków na uiszczenie opłaty od apelacji.

Z tych względów, działając na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., zażalenie powódki podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

(...)

- (...)

- (...)

jsz